استصحاب، وجه دوم در «ازیده»

اما اگر بگوییم این روایت شریفه از سنخ همان روایت ناهیه است؛ نهی به مراتبی که دارد. لذا «نهی» یک معنا است. ای اینکه در روایت دیگری از عامه بود که «من صامه کان بمنزلة من افطر یوما من شهر رمضان»؛ روزه به‌منزل افطار ماه مبارک بود. که حضرت فرمودند «کذبوا»؛ اینطو چیزی نیست. در باب پنجم بود.

> عن محمد بن حكيم قال : سألت أبا الحسن عليه‌السلام عن اليوم الذي يشك فيه ، فان الناس يزعمون أن من صامه بمنزلة من أفطر في شهر رمضان؟ فقال : كذبوا ، إن كان من شهر رمضان فهو يوم وفق له ، وإن كان من غيره فهو بمنزلة ما مضى من الايام[1]

یعنی حالت پرهیز دادن از صوم یوم الشک گوای قوی بوده. میگفتند روزه میگیری؟! اگر روزه میگیری گوای داری یک روز از ماه مبارک را افطار میکنی. این جور بیانهای محکمی در ترک بین مردم و اهلسنت بوده.

این «ازیده» روی احتمال دوم کلاً در دسته روایات ناهی ای کراهت قرار میگیرد؛ لأن افطر؛من افطار را بیشتر دوست دارم تا اینکه روزه بگیرم و «ازیده». «ازیده»ای که علی ای حال است. وقتی روزه میگیرم «ازیده». توضیح «ازیده» احتمالی بود که اصلاً محملی نداشت؟ ممکن نبود مقصود حضرت باشد ای اینکه محملی داشت؟ داشتیم در اینباره صحبت میکردیم. با مقدماتی که من خدمت شما عرض کردم اگر این روایت ناظر به مرحله اولی که شارع مقدس برای جا انداختن شریعت خودش با دو غرض مهم باشد؛ یکی استمرار و بقاء شریعت در طول تاریخ و دوم استیعاب شریعت؛ یعنی بخواهد احکامی باشد که بدنه عظیم امت اسلامیه-صغیر و کبیر و بچه و تازه‌بالغشده- را سامان دهد.

> 6:55

در اینجا همانطوری که در فقیه فرمودهاند «لا یقبل شیء من الفرائض الا بالیقین»، این تعبیر فقط برای ماه مبارک نیست. این خیلی خوب بود که ایشان فرمودند. موارد دیگری هم هست که عرض میکنم آن یقین یعنی چه. سؤالی که دیروز مطرح شد این بود: اگر «ازیده» به این معنا باشد پس چرا حضرت «ازیده» را به این صورت فرمودهاند؟ خب میگفتند استصحاب کنید. چون من شارع مدافع استصحاب هستم میگویم که [روزه] نگیرید. چرا این تعبیر «ازیده» به کار رفته؟ خب اگر استصحاب مقصود اصلی است و محوریت دارد به آن تصریح شود. من عرض کردم همه جا اینطور نیست که وقتی استصحاب [جاری] هست، غرض متکلم حکیمی که کلامی را میگوید فقط مربوط

به استصحاب شود. استصحاب شئونی دارد. هر مقامی اقتضاء می‌کند که متکلم بر آن مقام تأکید کند.

---

[1] وسائل الشيعة ط-آل البيت ج۱۰ ص۲۲

بازبینی #1
ایجاد شده 7 ژوئن 2026 13:23:48 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 ژوئن 2026 13:25:01 توسط ... .